

Læreplanstema - Kommunikation og sprog

Hvad siger loven:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

§ 7 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Hvad gør vi i Kirstinebjerg distriktet og Fredericia Kommune generelt:

I Kirstinebjerg arbejder vi på udvikling af børn og unges kommunikative og sproglige færdigheder. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte alle børns udvikling af kommunikative færdigheder, så de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Læringsmiljøet skal sikre, at det pædagogiske personale via refleksion over organisering og pædagogiske / didaktiske overvejelser skaber kommunikative samspil af høj kvalitet i alle læringsrum.

Det er vigtigt, at børn tidligt i dagtilbud får varierede oplevelser med skriftsprog, kommunikationsplatforme, nonverbal kommunikation og symbol- og billedsprog. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene. Kommunikative færdigheder tilegnes ved, at børnene hører og præsenteres for et nuanceret sprogbrug.

Hvad gør vi i den enkelte afdeling:

- Valhalla har en sprogkulturel profil, hvorfor vi vægter kommunikation og sprog højt. Vi arbejder med barnets sprog ud fra det udviklingstrin, som det befinder sig på. Vi sætter ord på barnets handlinger og følelser.
- I Valhalla har vi et læringsmiljø, som tilbyder forskellige sproglige aktiviteter. Vi vægter visuelt, at vise et miljø, hvor udviklingen af sproget vægtes ved bl.a. bøger til dialogisk læsning og højtlesning. Vi udvider barnets sproglige verden ved at have fokus på, at barnet ikke kun svarer ja eller nej.
- Vi finder kommunikation og sprog er meget vigtigt for barnets muligheder for at kunne tilegne sig enden til at danne relationer og indgå i fællesskaber, samt kunne udtrykke ønsker, følelser og behov.

Sproglig kulturel profil:

Som led i vores sprog kulturelle profil har vi indført en sangkanon og en bogkanon, så børnene i deres tid i Valhalla får kendskab til forskellige sange og bøger, som har betydning for deres tid i Valhalla.

Pædagogerne laver sprogtrappen på børnene i vuggestuen og sprogvejlederen laver en sprogvurdering på de 3 årige, vi har en tale/høre konsulent der laver sprogvurderingen på de tosprogede. Dette er med til, at sikre at børnene får den rette sprogstimulering ift. Deres alder og udviklingstrin.

Valhalla er i gang med at udsmykke huset og legepladsen, så børnene bliver præsenteret for skriftsprog, og billeder af noget de kender i deres hverdag.

Pædagogerne forbereder forskellige sproglige aktiviteter, som tilpasses efter børnenes forskellige udviklingstrin.

0-2 år.

Fortælling kommunikation og sprog.

Børnene på Odin har lige spist frokost, og skal nu holde samling inden de skal sove. De mindste er med til noget af det og de største deltager i hele samlingen.

Der er 8 børn i alderen 1- 2,6 år.

Pædagogen får børnene til at sætte sig ned, så samlingen kan begynde. Pædagogen siger: "Vi starter med at synge".

Alma på 2,3 år, afbryder Pædagogen og siger: "Alma slå med hammer". Pædagogen siger: "Ja lad os starte med "Peter slår med en hammer", og så starter vi med dig Alma".

Børnene synger med på det de kan, de aller mindste der ikke kan, prøver eller kigger på Pædagogen i mens hun synger for. Alle børnene kan fagterne. Sangen slutter når alle børnenes navne har været repræsenteret i sangen.

Herefter synger de "Hjulene på bussen". Børnene synger igen med på det de kan, eller kigger på Pædagogen, også i denne sang har de helt styr på fagterne. Da de kommer til sætningen "Sure Frk. Madsen siger hold så op" har alle børnene pegefingern oppe og laver samme ansigtsudtryk som pædagogen som ser sur ud, i mens sætningen bliver sunget.

Efter sangen finder Pædagogen en bog frem og siger: "Nu skal vi læse lille krokodille bløder", prøv at se på billedet, lille krokodille græder og bløder på fingeren. Pædagogen begynder at læse og fortæller, at små børn ikke må bruge store skarpe knive ligesom lille krokodille gør. Dennis på 2,6 år bryder ind og siger: "Nej det er farligt" Alma siger: "Ja lille krokodille græder". Pædagogen siger: "Ja den store kniv er meget farlig, og lille krokodille skar sig i fingeren og bløder, det gør meget ondt, så lille krokodille græder".

Pædagogen læser videre, undervejs snakkes der mere om hvad der sker, børnene har hørt historien mange gange før, og kender den rigtig godt, og siger hvad der sker forud for at pædagogen har læst det. Pædagogen griber bolden hver gang og taler med børnene om det, inden hun læser videre.

Nu er de mindste børn puttet til lur, og der er 4 børn tilbage i alderen 2,3 – 2,6 år.

Pædagogen finder en ny bog frem og siger: "Nu skal vi finde ord med Mimbo Jimbo" og åbner bogen. Alma siger: "Alma finde guitar" Signe på 2,3 år siger: "Signe finde blad" Pædagogen siger: "Ja det husker jeg, at I gerne vil finde".

Pædagogen begynder at fortælle hvad der er på billedet på den første side. På den anden side er der billeder, af det de skal finde på den første side. Pædagogen siger: "Her er der en blyant, Dennis kan du finde blyanten i Mimbo Jimbo hus?" Dennis finder hurtigt blyanten og peger på den. Pædagogen siger: "Det var flot Dennis" og henvender sig til Anna på 2,6 år. "Anna kan du finde bogen med elefanten på inde i Mimbo Jimbo hus?" Anna kigger på billedet og finder bogen. Signe og Alma får lov til at finde det de gerne ville finde. Pædagogen fortsætter med at fortælle om de andre billeder i bogen, og børnene skiftes til at finde forskellige ting i bogen, hvis de har svært ved at finde tingene, får de hjælp af deres kammerater.

Pædagogen finder et vendespil med farverne gul, grøn, blå og rød frem, og starter med at fortælle hvilke farver der med, og viser børnene den pågældende farve. Herefter bliver de lagt ned, og børnene vender på skift 2 brikker hver, og pædagogen benævner farven hver gang de vender en brik. Spillet fortsætter indtil de alle har fået et stik hver.

Pædagogen finder nogle bogstaver frem, som alle er forbogstavet på hver af børnenes navne, disse bogstaver har været en del af samlingen i en uge.

Pædagogen viser dem bogstavet A og siger: "Det her er bogstavet A, Alma og Anna starter med A, hun giver Alma og Anna et A hver. Pædagogen fortsætter på samme måde med de andre bogstaver. Herefter bliver alle bogstaverne lagt ned på gulvet foran dem, og pædagogen spørger dem enkeltvis, om de kan finde A for Alma, A for Anna, D for Dennis og S for Signe osv. Hver gang de finder deres forbogstav siger pædagogen fx: "Flot Signe du fandt S for Signe".

Alma som er den yngste af de fire børn, har virkelig fanget det med forbogstaverne, hun har helt styr på hvilket et, der er hendes eget forbogstav, men også hvilket et, der er de andres.

Pædagogen slutter af med at sige, at de alle sammen var så dygtige, til at finde det bogstav de starter med.

Samlingen slutter og børnene bliver puttet til lur.

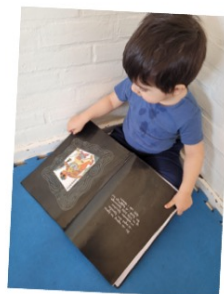
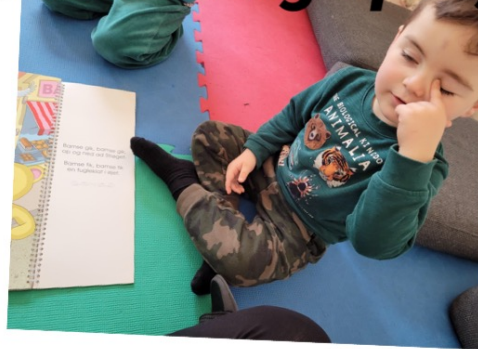
Analyse af fortælling:

Det ses i fortællingen, at stuen arbejder med sproget ud fra hvilket udviklingstrin barnet er på, dette ses ved, at pædagogen starter samlingen med at synge sange, hvor alle børnene kan være deltagende, enten ved at synge med, eller lave fagterne til sangene, disse sange er en del af Valhallas sangkanon. Aktiviteterne i samlingen stiger i sværhedsgrad efter hvilke børn der deltager.

Det ses at stuen har et læringsmiljø, som tilbyder forskellige sproglige aktiviteter, som gør at de får tidlig erfaring med literacy, så som dialogisk læsning, højt læsning, sange med fagter, børnene lærer farver, og de får lidt bogstavkendskab ved at lære, hvilket forbogstav de hver især starter med. De to bøger der bliver læst, er en del af Valhallas bogkanon.

Børnenes sproglige verden bliver udvidet ved, at børnene ikke kun svarer ja eller nej, hvor de i denne fortælling er i stand til, at kunne udtrykke deres ønsker.

3-6 år. Kommunikation og sprog

PIC•COLLAGE

Analyse af billedecollage:

På billederne ses 3 forskellige børn i alderen 2,11 år, 3,3 år og 3,5 år.

Billederne viser et læringsmiljø, som tilbyder forskellige sproglige aktiviteter. Der er billeder der, viser et udsnit af den pågældende stues bøger, der understøtter børnenes forskellige udviklingstrin. Der er bøger både til højtlesning og dialogisklæsning samt en bog med rim og remser.

Billederne viser, at børnene får oplevelser med literacy bl.a. skriftsprog, hvor der er tekst på boghylden, i bøgerne hvor der er skrift, og de får kendskab til lydlig opmærksomhed, hvor de får kendskab til sprogets lyde igennem rim og remser. De får oplevelser med billedsprog, ved at de spiller billedlotteri, hvor den voksne holder et kort op, og børnene ser efter, hvem der har det pågældende kort.